

w sprawie wniosku Europejskiej Uczelni w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonego w Europejskiej Uczelni w Warszawie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje ocenę negatywną wyrażoną w uchwale nr 147/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonego w Europejskiej Uczelni w Warszawie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Europejskiej Uczelni w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonego w Europejskiej Uczelni w Warszawie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny wyrażonej w § 1 uchwały nr 147/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 marca 2023 r.

Negatywna ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Negatywna ocena wynika stąd, iż kryterium:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów;
- nie zostały spełnione.

W efekcie proces kształcenia realizowany w Europejskiej Uczelni w Warszawie uniemożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

W § 2 przedmiotowej Uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zidentyfikowało następujące rażące błędy i uchybienia:

W odniesieniu do kryterium 2

1. Zajęcia nie są realizowane zgodnie z planem studiów. Liczba przeprowadzonych godzin w odniesieniu do wielu zajęć jest dużo niższa od planowanej.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia poinformowała, że „przypadki niezgodności są na bieżąco wyjaśniane i poprawiane – zwykle są one wynikiem błędu popełnianego przy obsłudze systemu (informatycznego) do tworzenia i udostępniania planów”. Uczelnia poinformowała, że zajęcia są realizowane zgodnie z programem studiów oraz, że zapewniono weryfikację realizacji planu zajęć. W przesłanej odpowiedzi nie wskazano jednak konkretnych działań ani nie udostępniono dokumentacji na ten temat, w szczególności nie odniesiono się do przykładowych nieprawidłowości podanych w raporcie zespołu oceniającego. Wyjątkiem jest seminarium: Uczelnia wyjaśniła, że w bieżącym semestrze zaplanowano tylko jedno spotkanie, gdyż jest to spotkanie inicjujące, na którym planowane są dopiero następne zajęcia.

2. Realizowane treści programowe nie uwzględniają wiedzy i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Konkluzja ta nie jest tylko konsekwencją istnienia nieprawidłowości wskazanej w pkt. 1, ale wynika także z analizy prac etapowych, dyplomowych oraz przeglądu literatury wymienionej w kartach przedmiotów.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia poinformowała, że „realizowane treści programowe oraz literatura wymieniona w kartach przedmiotów są na bieżąco poddawane ewaluacji przez interesariuszy zewnętrznych (Rada Biznesu), studentów kierunku oraz nauczycieli akademickich – praktyków”. Uczelnia poinformowała również, że „w 2023 roku został zaplanowany audyt systemu zapewniania jakości kształcenia, który obejmuje również kierunek Ekonomia”. W przesłanej odpowiedzi nie wskazano natomiast realnych działań podjętych w celu usunięcia wskazanej nieprawidłowości. Uczelnia nie dokonała modyfikacji treści programowych, nie przedstawiła w tym zakresie stosownej dokumentacji.

3. Program studiów nie zapewnia uzyskania przez studenta 5 punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

W odpowiedzi Uczelnia wskazała, że w zestawie przedmiotów humanistycznych do wyboru wprowadzono nowe zajęcia pn. historia gospodarcza świata. Dodatkowo, Uczelnia poinformowała, że treści humanistyczne były realizowane, ponieważ studenci wybierali dotąd zajęcia z filozofii. Przesłana przez Uczelnię odpowiedź wskazuje, że realizacja zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w dalszym ciągu nie została zapewniona, ponieważ na liście przedmiotów humanistycznych do wyboru znajdują się zajęcia z dziedziny nauk społecznych. Realizacja zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymaganym wymiarze punktów ECTS jest więc nadal zależna od odpowiedniego wyboru studenta.

4. Stosowane w procesie nauczania metody dydaktyczne nie są różnorodne ani specyficzne i nie zapewniają osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W ich doborze nie są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się nie są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Metody te nie stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Uczelnia w odpowiedzi poinformowała, że stosowane w procesie nauczania metody dydaktyczne zostały poddane ewaluacji. Jako dowód wskazano dołączone do odpowiedzi sprawozdanie z prac Rady Biznesu. Sprawozdanie to zawiera jedynie informację o dokonaniu ewaluacji programów studiów, bez wskazania kierunków studiów podlegających ewaluacji, szczegółowego zakresu prowadzonych analiz, wypracowanych wniosków oraz proponowanych rozwiązań. Sformułowanie zarzutu było wynikiem przeprowadzonych hospitacji zajęć oraz dotyczyło braku stosowania metod kształtujących umiejętności praktyczne, do czego Uczelnia nie odniosła się w odpowiedzi. W konsekwencji brak jest potwierdzenia podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

5. Metody dydaktyczne nie zapewniają przygotowania do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia poinformowała, że stosowane w procesie kształcenia metody dydaktyczne są na bieżąco poddawane ewaluacji pod kątem zapewnienia przygotowania studentów do działalności zawodowej. Uczelnia nie wskazała jednak żadnych realnych działań potwierdzających stosowanie właściwych metod i narzędzi w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Do przesłanej odpowiedzi dołączone zostały karty przedmiotów uzupełnione o informację nt. metod dydaktycznych. Przeważa wpis „wykład i ćwiczenia połączone z prezentacją multimedialną, analizy, dyskusja”. W kilku przypadkach metody dydaktyczne nie zostały określone. Dodatkowo, w odniesieniu do zarzutu braku stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, Uczelnia poinformowała, że zapoznanie i nabywanie przez studenta umiejętności posługiwania się najnowszym oprogramowaniem (z wyjątkiem ekonometrii) przewidziane zostało w ramach realizacji praktyk zawodowych. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

6. Praktyki nie podlegają ewaluacji z udziałem studentów.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia zadeklarowała, że postara się zwiększyć udział studentów w ewaluacji praktyk. Nie przedstawiono jednak konkretnych działań, które zostały wdrożone w odpowiedzi na raport. Zadeklarowano jedynie chęć zwiększenia udziału studentów w ewaluacji praktyk, co należy dobrze ocenić, natomiast brak jest potwierdzenia podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

W przesłanej przez Uczelnię odpowiedzi **nie wskazano podjęcia wystarczających działań naprawczych** w zakresie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kryterium 2 oraz nie przedstawiono dokumentów, które miałyby je udowodnić. W związku z powyższym wskazane zarzuty odnoszące się do kryterium 2 zostają utrzymane. Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych pozwalających na podwyższenie oceny stopnia spełnienia kryterium 2.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia poinformowała, że przeprowadzono analizę planu zajęć oraz jego realizacji i usunięto stwierdzone niezgodności.

2. Uczelnia poinformowała, że zmieniła przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, powołała zespół ds. ewaluacji treści programowych, literatury oraz metod weryfikacji dla przedmiotów realizowanych na kierunku ekonomia.
3. Uczelnia poinformowała, że skorygowała program studiów i zapewniła możliwość uzyskania przez studenta 5 punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.
4. W odpowiedzi na zarzuty 4 i 5 Uczelnia wskazuje, że raport z ewaluacji metod dydaktycznych stosowanych w procesie nauczania, odnośnie ich różnorodności i specyficzności oraz możliwości zapewnienia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się dla kierunku ekonomia zostanie przygotowany przez zespół składający się z członków Rady Biznesu, pracowników oraz studentów Uczelni i przedstawiony Senatowi w terminie do 20 maja, wraz ze szczegółowym zakresem prowadzonych analiz, wypracowanych wniosków oraz proponowanych rozwiązań i wówczas zostaną podjęte dalsze działania w tym zakresie.
5. Uczelnia wskazuje, że powołała komisję senacką z udziałem studentów ds. ewaluacji praktyk zawodowych – wyniki ewaluacji mają być dostępne do 20 czerwca 2023, co umożliwi wdrożenie wypracowanych rozwiązań od 1 października 2023.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła zmodyfikowany program studiów z którego wynika, że kierunek ekonomia przyporządkowano do dyscypliny ekonomia i finanse (w 100%; wcześniej było to 60% ekonomia i finanse; 40% nauki o zarządzaniu i jakości). We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy brakuje uchwały senatu zatwierdzającej zmianę w programie studiów (przyporządkowanie kierunku do dyscyplin) oraz opinii samorządu studenckiego dotyczącej tejże zmiany. Uczelnia przedłożyła dwie uchwały Senatu - nr 5 (z dnia 24.04.2023) oraz nr 8 (z dnia 24.04.2023) na mocy których powołała - zespół ds. ewaluacji treści programowych, literatury oraz metod weryfikacji dla przedmiotów realizowanych na kierunku ekonomia (uchwała nr 5) oraz komisję senacką z udziałem studentów ds. ewaluacji praktyk zawodowych (uchwała nr 8). Efekty pracy komisji ds. ewaluacji praktyk zawodowych mają być znane do 20 czerwca 2023. Do 20 maja (Uczelnia nie wskazała roku) ma zostać sporządzony raport z ewaluacji metod dydaktycznych (...). Działania naprawcze podjęte przez Uczelnię a dotyczące zarzutów w ramach kryterium 2 cechują się niską skutecznością i mają deklaratorywny charakter. Analiza planu zajęć oraz jego realizacji jest działaniem jednorazowym i doraźnym. Nie jest to natomiast rozwiązanie systemowe, o trwałym charakterze, które zapewni monitoring i nadzór nad realizacją liczby godzin zajęć zgodnie z planem studiów w przyszłych okresach. Skuteczność prac komisji i zespołu powołanych przez Uczelnię ds. ewaluacji praktyk oraz ds. ewaluacji treści programowych (...) będzie można ocenić w kolejnych cyklach kształcenia. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poza składem ww. komisji i zespołu oraz deklarowanymi terminami - zakończenia prac komisji ds. ewaluacji praktyk oraz sporządzenia raportu z ewaluacji metod dydaktycznych (...) nie podano żadnych bliższych informacji. Nie jest także jasne w jaki sposób Uczelnia zapewnia uzyskanie przez studenta 5 punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Jedyna informacja jaka na ten temat znajduje się w programie studiów (s. 28) dotyczy pozycji „Przedmiot humanistyczny do wyboru 15/5”. Nie wiadomo więc pomiędzy jakimi zajęciami student dokonuje wyboru i czy ma realny wybór zajęć. **Uczelnia nie przeprowadziła wystarczająco skutecznych działań naprawczych a dodatkowe wyjaśnienia i materiały przedłożone przez Uczelnię na etapie oceny wniosku**

o ponowne rozpatrzenie sprawy nie pozwalają na zmianę oceny stopnia spełnienia kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3

1. Stosowane metody nie zapewniają skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Uczelnia w odpowiedzi nie przedstawiła przykładów stosowania właściwych metod zapewniających skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz nie odniosła się do zdiagnozowanej sytuacji stanowiącej podstawę sformułowania zarzutu. W odpowiedzi przedstawiono karty przedmiotów uzupełnione o metody weryfikacji. Zarzut dotyczy jednak nie tylko braku formalnego zapisu, ale wynika także z analizy stanu faktycznego, przede wszystkim prac etapowych (a także ich braku). W przypadkach, które udało się ocenić, zespół oceniający uznał, że są one niewłaściwe, przede wszystkim dlatego, że nie umożliwiają poprawnej weryfikacji wiedzy oraz umiejętności. Są to prezentacje oraz referaty o charakterze opisowym. Uczelnia w przesłanej odpowiedzi nie odniosła się do zdiagnozowanej sytuacji stanowiącej podstawę sformułowania zarzutu. W konsekwencji brak jest potwierdzenia podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

2. Stosowane metody nie umożliwiają sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Uczelnia w odpowiedzi nie przedstawiła dowodów (przykładów) stosowanych metod weryfikacji umiejętności praktycznych oraz nie odniosła się do zdiagnozowanej sytuacji stanowiącej podstawę sformułowania zarzutu. W dołączonym zestawie kart przedmiotów uzupełnionych o metody weryfikacji wprowadzono ogólne zapisy dotyczące metod oceny, tj. egzamin, sprawdzian, ocena wykonanych przez studenta zadań, studiów przypadku i ćwiczeń (brak informacji z jakiego zakresu). Zarzut dotyczy jednak nie tylko braku formalnego zapisu odnośnie do metod weryfikacji, ale stwierdzonego przez zespół oceniający braku wykorzystania w procesie nauczania właściwych metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się umożliwiających sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

3. Przedstawiona dokumentacja w postaci prac etapowych (dostępna tylko dla części z wybranych przez zespół oceniający zajęć), prac dyplomowych oraz dzienników praktyk nie potwierdza osiągnięcia przez studentów wszystkich założonych efektów uczenia się. Uczelnia nie była w stanie również przedstawić prac egzaminacyjnych, prac etapowych (kolokwium, zadań praktycznych, itp.), czy też projektów, które mogłyby potwierdzić osiągnięcie przez studentów umiejętności praktycznych zgodnych z kierunkiem i profilem studiów.

W odpowiedzi Uczelnia stwierdziła, że wymieniona w treści zarzutu dokumentacja archiwizowana jest wyłącznie przez prowadzących i ze względu na stan zdrowia niektórych pracowników nie była dostępna w trakcie wizytacji. Uczelnia nie przedstawiła jednak w odpowiedzi brakujących dokumentów ani też nie odniosła się do negatywnej oceny zawartości dokumentów dostarczonych w trakcie wizytacji. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

4. Osiągnięcie efektów uczenia się nie jest monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że „ankietyzacja jest prowadzona, ale część z absolwentów uważa, że narusza to ich prywatność i RODO”. W tej sytuacji Uczelnia korzysta z danych GUS. W trakcie wizytacji Uczelnia nie przedstawiła zasad oraz dokumentacji procedury ankietowania absolwentów. Odpowiedź na przedstawiony zarzut niczego w tej sprawie nie wnosi. Opis procedury ani dokumentacja jej wprowadzenia nie zostały dołączone. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

5. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, itp. oraz stawianych im wymagań nie są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Prace dyplomowe w znaczącym stopniu nie spełniają wymogów właściwych dla profilu praktycznego.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że „dysponuje klarowną procedurą (zintegrowanych) praktyk zawodowych i dyplomowania zorientowaną wokół aplikacyjnej pracy dyplomowej (zadania dyplomowego)”. Stwierdza również, że posiada wizję przejścia z profilu ogólnoakademickiego na praktyczny, jednak jest to proces długotrwały. Uczelnia nie odnosi się jednak do istoty zarzutu. Brak konkretnych wyjaśnień, opisu i dokumentacji działań podjętych przez Uczelnię w odniesieniu do stwierdzonych błędów. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości. W przesyłanej przez Uczelnię odpowiedzi nie wskazano podjęcia wystarczających działań naprawczych w zakresie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kryterium 3 oraz nie przedstawiono dokumentów, które miałyby je udowodnić. Uczelnia nie podjęła odpowiednich działań naprawczych pozwalających na podwyższenie oceny stopnia spełnienia kryterium 3.

Stanowisko Uczelni

1. W odpowiedzi na zarzuty 1 i 2 Uczelnia wskazuje, że raport z ewaluacji metod dydaktycznych stosowanych w procesie nauczania, odnośnie ich różnorodności i specyficzności oraz możliwości zapewnienia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się dla kierunku ekonomia zostanie przygotowany przez zespół składający się z członków Rady Biznesu, pracowników oraz studentów uczelni i przedstawiony Senatowi w terminie do 20 maja, wraz ze szczegółowym zakresem prowadzonych analiz, wypracowanych wniosków oraz proponowanych rozwiązań i wówczas zostaną podjęte dalsze działania w tym zakresie.
2. Uczelnia wyjaśnia, że braki w dokumentacji dla części z wybranych przez zespół oceniający zajęć wynikały z absencji części nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku (w tym, problemy onkologiczne i COVID). Dokumentacja powinna być przekazana w terminie 2 tygodni od zakończenia semestru, a w międzyczasie prowadzący zachorowali. Uczelnia przedłożyła wykaz zwolnień pracowników za październik 2023 – załącznik 9. Uczelnia poinformowała, że w trakcie wizytacji 3 osoby z zespołu przygotowującego raport samooceny były na zwolnieniach.

3. Uczelnia informuje, że osiągnięcie efektów uczenia się jest monitorowane, ale Uczelnia nie zdążyła opracować wyników monitoringu przed terminem oceny. Aktualne wyniki Uczelnia przedstawia w załączniku 7 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.
4. Uczelnia wyjaśnia, że powołała zespoły ds. ewaluacji, w tym zespół składający się z członków Rady Biznesu, pracowników oraz studentów Uczelni oraz zespół (senacki) ds. ewaluacji praktyk i procesu dyplomowania. Równolegle Uczelnia prowadzi standardowy audyt 3 programów studiów zgodnie z harmonogramem. Uczelnia wskazuje, że po otrzymaniu raportów i ich analizie zostaną podjęte dalsze działania naprawcze, tak aby można było je wdrożyć od przyszłego roku akademickiego.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych. *Gros* z działań zrealizowanych przez Uczelnię ma deklaracyjny charakter. Skuteczność prac zespołów m.in. zespołu powołanego przez Uczelnię ds. ewaluacji treści programowych (...) będzie można ocenić w kolejnych cyklach kształcenia. Do 20 maja (Uczelnia nie wskazała roku) ma zostać sporządzony raport z ewaluacji metod dydaktycznych (...), jednakże sam raport nie stanowi rozwiązania pozwalającego na zniwelowanie zarzutów sformułowanych w ramach kryterium 3. Uczelnia przedstawiła załącznik 7 (pisownia oryginalna) „SPRAWOZDANIE Z BADANIA ANKIETOWEGO LOSY ABSOLWENTÓW KIERUNKU EKONOMIA STUDIA I POZIOMU PROFIL PRAKTYCZNY W OKRESIE OSTATNICH 3 LAT” z którego wynika, że „Ważnym wnioskiem jest wysoki poziom satysfakcji absolwentów odnoszący się do różnych parametrów procesu dydaktycznego w Europejskiej Uczelni w Warszawie”. **Dokumentacja, dodatkowe wyjaśnienia i materiały przedłożone przez Uczelnię na etapie rozpatrywania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie niwelują istoty zarzutów i nie mogą stanowić podstawy do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 3.**

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zajęcia powierzone 4 nauczycielom akademickim nie mają powiązania z aktualnym dorobkiem naukowym lub z praktycznym doświadczeniem zawodowym zdobytym w obszarach gospodarczych właściwych dla kierunku, poza systemem szkolnictwa wyższego, przez co nie jest zapewniona prawidłowa realizacja 8 następujących zajęć: rachunkowość, rynki finansowe, ubezpieczenia, analiza ekonomiczna banków i ubezpieczycieli, Defence Economy, przedsiębiorczość, zarządzanie, bezpieczeństwo i higiena pracy.

Uczelnia w przesłanej odpowiedzi zamieściła ponownie tabele z charakterystykami wszystkich nauczycieli akademickich realizujących proces dydaktyczny na kierunku ekonomia przedstawione wcześniej w raporcie samooceny (załącznik 4.1 do odpowiedzi). Jedynie w przypadku jednego nauczyciela wskazanego w niepoprawnej obsadzie zajęć dołączono dodatkowe informacje nt. posiadanych kompetencji w zakresie zleczanych zajęć, co daje podstawę do uznania poprawności obsady. W przypadku zajęć Defence Economy - zarzut został wycofany na podstawie przedstawionego doświadczenia wykładowczynie na zawodowym rynku pracy do 2010 r. W pozostałych przypadkach nie uzupełniono dokumentacji potwierdzającej właściwe kompetencje do prowadzenia następujących zajęć:

- nauczyciel (1): rachunkowość, rynki finansowe, ubezpieczenia, analiza ekonomiczna banków i ubezpieczycieli;
- nauczyciel (2): przedsiębiorczość, zarządzanie;
- nauczyciel (3): bezpieczeństwo i higiena pracy.

W nawiązaniu do tabeli 4 raportu przedstawiającej wykaz zajęć, których obsada jest nieprawidłowa, Uczelnia poinformowała, że obsada ta „zostanie skorygowana począwszy od następnego semestru”, nie wskazując konkretnych rozwiązań w tym zakresie. Szczegółowe informacje zawiera załącznik do uchwały. Udzielona odpowiedź nie wskazuje sposobu usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

2. Uczelnia nie przedstawiła obciążeń dydaktycznych w zakresie seminarium dyplomowego oraz innych zajęć przewidzianych w procesie dyplomowania, w tym praktyki dyplomowej i zadania dyplomowego.

Uczelnia w odpowiedzi nie wskazuje, kto będzie prowadził zajęcia przewidziane w programie studiów takie jak: *seminarium dyplomowe*, *praktyka dyplomowa*, *zadanie dyplomowe* - zajęć tych nie powierzono żadnemu z nauczycieli akademickich. Udzielona odpowiedź nie wskazuje sposobu usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

3. Realizowana polityka kadrowa nie obejmuje różnorodnych form wsparcia nauczycieli w rozwoju kompetencji dydaktycznych – nauczyciele nie korzystają z kursów czy szkoleń doszkalcających oprócz szkolenia technicznego z obsługi platform e-learningowych. Nie są też wykorzystywane narzędzia motywacyjne o charakterze pozytywnym (np. nagrody). Zakres oferowanego wsparcia nie sprzyja stabilizacji zatrudnienia, o czym świadczy fluktuacja zasobów kadrowych, a nawet absencja nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że nauczyciele są wspierani w rozwoju kompetencji dydaktycznych - nauczyciele korzystają z kursów w miarę zgłaszanych potrzeb. Narzędzia motywacyjne przewidziane w regulaminie pracy są wykorzystywane w miarę możliwości. Uczelnia wydaje w własnej oficynie wydawniczej monografie i podręczniki oraz wspiera finansowo udział w sympozjach i konferencjach, jeżeli są zgłaszane takie potrzeby. W czasie pandemii wszystkie środki zostały przeznaczone na wsparcie zajęć zdalnych. Niestabilność kadry i absencja podczas wizytacji wynikała ze zwolnień lekarskich, a część nauczycieli miała wtedy zajęcia na innych uczelniach. Uczelnia nie przedstawiła przykładów wsparcia nauczycieli w rozwoju kompetencji dydaktycznych, ani wykorzystywanych w tym celu narzędzi motywacyjnych, oprócz stwierdzonych już podczas wizytacji możliwości publikowania w wydawnictwie własnym. Udzielona odpowiedź nie wskazuje sposobu usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

W przesyłanej przez Uczelnię odpowiedzi **nie wskazano podjęcia działań naprawczych** w zakresie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kryterium 4. Nie pozwala to na podwyższenie oceny stopnia spełnienia kryterium 4.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia wskazuje, że skorygowała obsadę oraz uzupełniła informację o kompetencjach nauczycieli akademickich w załączniku 10.
2. Uczelnia informuje, że poprawiła program studiów i usunęła nieprawidłowości.
3. Uczelnia wskazuje, że nauczyciele korzystają z kursów i szkoleń doszkalcających, w miarę zgłaszanych potrzeb. Uczelnia umieściła na wirtualnym dziekanacie ogłoszenie zachęcające nauczycieli akademickich do zgłaszania potrzeb w tym zakresie. Uczelnia wyjaśnia, że oferuje swoje studia podyplomowe dla kadry. Uczelnia wskazuje, że oferuje kursy językowe dla kadry – prowadzony jest kurs nauki języka hiszpańskiego. Uczelnia wyjaśnia, że w okresie pandemii środki finansowe Uczelni oraz czas wolny (do dyspozycji na

szkolenia) były angażowane na szkolenia techniczne i metodyczne z obsługi platform e-learningowych i zdalnego dostępu.

4. Uczelnia wyjaśnia, że przełożony może „zgłosić pracownika do nagrody”. Uczelnia informuje, że w ostatnim roku takich zgłoszeń nie było i że będzie informować o takich możliwościach nauczycieli i kadre kierowniczą. Uczelnia podkreśla, że aktualnie zamieściła ogłoszenie w tej sprawie w wirtualnym dziekanacie. Ogłoszenie jest dostępne dla wszystkich pracowników. Uczelnia wyjaśnia, że absencja kadry była spowodowana czynnikami zdrowotnymi – informacja w załączniku 9. Uczelnia przedkłada wykaz zwolnień (L4) z ZUS oraz informuje, że większość kadry etatowej jest związana z Uczelnią od początku jej istnienia (ponad 15 lat) – w zasadzie nie ma krótszego stażu niż 8 lat.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia informuje, że dokonała korekty obsady kadrowej nieprawidłowo obsadzonych zajęć. W załączniku 10 pt. „Działania naprawcze odnośnie zajęć/grup zajęć, których obsada jest nieprawidłowa” Uczelnia zamieściła informację „Przedmioty nie są realizowane w bieżącym semestrze, od października 2023 będą realizowane przez nowozatrudnionych nauczycieli akademickich o właściwych kwalifikacjach”. Brak informacji o obsadzie uniemożliwia jej ocenę. Informacja ta dotyczy takich zajęć jak: rynki finansowe, ubezpieczenia, analiza ekonomiczna banków i ubezpieczycieli; przedsiębiorczość, zarządzanie. Dla zajęć – rachunkowość Uczelnia zaproponowała nową obsadę, jednak nie zamieściła informacji o dorobku nauczyciela pozwalających na ocenę prawidłowości tej obsady. Analogicznie dla zajęć - bezpieczeństwo i higiena pracy Uczelnia deklaruje, że załącza „świadczenie potwierdzające uprawnienia do prowadzenia szkoleń BHP” a takiego załącznika w dokumentacji nie ma. **Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych pozwalających na zniwelowanie istoty zarzutów sformułowanych w ramach kryterium 4. Nie ma zatem podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 4.**

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Uczelnia nie zapewnia odpowiedniej infrastruktury do realizacji zajęć z wychowania fizycznego.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że na kierunku ekonomia nie są prowadzone zajęcia na studiach stacjonarnych, ale na wniosek Samorządu Studentów podjęto działania w kierunku udostępnienia studentom niestacjonarnym infrastruktury sportowej w Arenie Legionowo – kopia pisma w załączniku 5.1. Przedstawione pismo skierowane jest do prezydenta miasta Legionowa z prośbą o możliwość aktywizacji studentów w hali Arena Legionowo poprzez organizację zajęć raz w miesiącu w klubach sportowych funkcjonujących przy tej placówce. Przedstawione pismo należy uznać za zbyt ogólne, nie zapewniające organizacji zajęć w ramach w-f. Uczelnia nie przedstawiła również odpowiedzi na to pismo wskazującej zakres przyjętych rozwiązań. Podkreślić należy, że Uczelnia w programie studiów niestacjonarnych zaplanowała 24 godz. zajęć z wychowania fizycznego realizowanych w bezpośrednim kontakcie studentów z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia (czyli nie tylko jak sugeruje Uczelnia w odpowiedzi dotyczy to studiów stacjonarnych). W odpowiedzi nie przedstawiono konkretnego harmonogramu zajęć z w-f oraz dotychczasowego sposobu ich realizacji. Udzielona odpowiedź nie wskazuje na usunięcie przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

2. W pracowniach komputerowych nie jest dostępne specjalistyczne oprogramowanie (np. ERP, CRM, czy finansowo-księgowe), umożliwiające studentom nabycie niezbędnych

umiejętności praktycznych wykorzystywanych na współczesnym zawodowym rynku pracy. Podobne uwagi dotyczące braku specjalistycznego oprogramowania zostały sformułowane także podczas poprzedniej wizytacji w 2016 roku, a brak działań Uczelni w kierunku uzupełnienia stwierdzonych deficytów wskazuje na trwałą tendencję zaniedbania.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że posiada specjalistyczne oprogramowanie ERP firmy WAPRO. Uczelnia stwierdza, że *„były takie zarzuty w poprzednim raporcie, ale przedstawiliśmy faktury zakupu i ZO PKA w 2016 roku uwzględnił nasze wyjaśnienia. Ponadto uczelnia jest uczestnikiem programu Microsoft MSDN Academic Alliance i posiada dostęp do systemu Microsoft Dynamics 365 i regularnie przedłuża swój udział w programie. Możemy przedstawić faktury, umowy, prace studentów itp.”*. Podczas wizytacji zespołowi oceniającemu nie przedstawiono jednak oprogramowania ERP, a w odpowiedzi również nie udokumentowano jego posiadania (Uczelnia deklaruje jedynie, że może przedstawić umowy/faktury zakupu oraz „artefakty”). Z kolei wyposażenie laboratoriów komputerowych w systemy operacyjne oraz zaawansowane oprogramowanie m.in. Microsoft czy Oracle jest bardzo dobre, gdyż zostało przygotowane również na potrzeby prowadzonego w Uczelni kierunku informatyka. Natomiast w zakresie ocenianego kierunku do dyspozycji prowadzących i studentów przedstawiono jedynie oprogramowanie chmurowe, tj.: Office 365, Excel, Gretl, PowerB. Wykorzystania takiego oprogramowania nie wskazano jednak na żadnych zajęciach (brak takich informacji w programie studiów i w kartach przedmiotów). Jedynie w opisie zajęć z *ekonometrii* podano jako wykorzystywane programy GiveWin, PC-Give, MEA, Statistica, które z kolei nie są dostępne w pracowniach komputerowych (np. licencje na Statistica wygasły). Udzielona odpowiedź nie wskazuje sposobu usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

3. Infrastruktura Uczelni nie w pełni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - szczególnie uciążliwe są bariery architektoniczne utrudniające dostęp do budynku, a także brak odpowiednio wyposażonych toalet. Ponadto nie zorganizowano odpowiednio wyposażonych stanowisk w salach dydaktycznych, w pracowniach komputerowych i w bibliotece. W okresie 6 lat od ostatniej wizytacji Uczelnia nie podjęła działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w tym zakresie, co skłania do stwierdzenia, że mają one trwały charakter.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że nie ma barier architektonicznych utrudniających dostęp do budynku: budynek otoczony jest parkingiem i z tego poziomu jest wjazd do Auli i poprzez podjazd do budynku. W budynku są windy, a wszystkie ciągi komunikacyjne są dostępne dla osób niepełnosprawnych tj. odpowiednio szerokie i na poziomie windy. Sale dydaktyczne, pracownie komputerowe i biblioteka są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i jest to opinia osób niepełnosprawnych, które studiuje i pracują w Uczelni. Budynek nie jest własnością Uczelni i nie można zmodyfikować toalet, ze względu na brak zgody właściciela. Uczelnia deklaruje, że poleciła kancelarii prawnej, aby „sprawdziła, czy możemy go przymusić”. Wskazany przez Uczelnię w odpowiedzi dostęp do budynku dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi (tj. na wózkach inwalidzkich) przez aulę nie jest dostatecznym rozwiązaniem, gdyż aula jako sala dydaktyczna nie może w tym przypadku stanowić ciągu komunikacyjnego. Innych udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w obszarze wejścia do budynku nie przedstawiono podczas wizytacji, natomiast zaobserwowano wysokie progi i brak podjazdów. Nie zaprezentowano też udogodnień w salach dydaktycznych czy w bibliotece. Ponieważ w okresie 6 lat od ostatniej wizytacji Uczelnia nie podjęła działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w tym zakresie, co

skłania do stwierdzenia, że mają one trwały charakter. Udzielona odpowiedź nie wskazuje sposobu usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

4. Zbiory biblioteczne są niewielkie i nieaktualne, gdyż wskazane dwa tytuły czasopism specjalistycznych dla ekonomistów mają wartość jedynie archiwalną.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że „...zwiększamy bez przerwy nasze zasoby biblioteczne, monitorujemy na bieżąco wypożyczenia czasopism (również do czytelní), Rezygnujemy z prenumeraty czasopism, które nie są wypożyczane. Zgłaszane przez studentów i prowadzących potrzeby zakupu książek i czasopism zakupujemy na bieżąco. Mamy umowy międzybiblioteczne z bibliotekami w Warszawie, które są łatwo dostępne dla studentów. Informacja w Zał. 5.6”. W zał. 5.6. przedstawiono godziny otwarcia biblioteki 3 dni w tygodniu po 2 godziny oraz po umówieniu się telefonicznym lub mailowym. Poinformowano również, że w latach 2019-2022 zakupiono 1549 publikacji do biblioteki, co nie jest jednak zgodne ze stanem zastanym podczas wizytacji, kiedy przedstawione zostały inne informacje niż deklarowane obecnie w odpowiedzi, tj. że w okresie ostatnich dwóch lat poprzedzających wizytację nie były prowadzone uzupełnienia literatury ekonomicznej. Nie zmienia to faktu, że biblioteka nie dysponuje aktualnymi czasopismami specjalistycznymi dla studentów kierunku ekonomia, a przedstawione egzemplarze mają wartość archiwalną. W odpowiedzi na raport Uczelnia nie przedstawiła również wykazu nabytych w latach 2019-2022 publikacji, co nie pozwala stwierdzić w jakiej części deklarowane zakupy 1549 pozycji dotyczą kierunku ekonomia. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

5. W zasobach biblioteki brakuje znacznej części literatury podstawowej (tj. ok. 2/3), polecanej przez prowadzących zajęcia w sylabusach, a zbiory nie są regularnie monitorowane i uzupełniane. Te nieprawidłowości zostały również stwierdzone podczas poprzedniej wizytacji, co oznacza, że przez minione 6 lat Uczelnia nie podjęła dostatecznych działań w celu realizacji sformułowanego wówczas zalecenia.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że „nie jest prawdą, że zbiory biblioteczne nie są regularnie monitorowane i uzupełniane – w załączeniu informacja Bibliotekarki w tej kwestii (Załącznik 5.6)”. Uczelnia nie przedstawiła jednak wykazu dostępnej w bibliotece uczelnianej literatury dedykowanej kierunkowi ekonomia wskazującego na uzupełnienie brakujących podstawowych dla kierunku pozycji bibliograficznych. W trakcie wizytacji w zasobach biblioteki nie znaleziono znacznej części literatury podstawowej, polecanej przez prowadzących zajęcia w sylabusach - w wylosowanej próbie brakowało ok. 63% wskazywanych pozycji literaturowych i na ten zarzut Uczelnia nie udzieliła wyjaśnień. Przywołana w odpowiedzi informacja Bibliotekarki deklaruje zakup 1549 pozycji w latach 2019-2022, nie wskazując jednak w jakiej części dotyczą one kierunku ekonomia (brak wykazu tych publikacji). Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

6. Dostępność biblioteki i czytelní jest znacznie ograniczona - można z niej korzystać dopiero po telefonicznym umówieniu się w godzinach pracy dziekanatu.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że „Dziekanat pracuje po 10 godz. w weekendy i po 8 godzin w dni powszednie, a więc ograniczenie dostępności biblioteki nie ma miejsca. Telefonicznie trzeba się umówić, jak się chce korzystać z biblioteki poza godzinami jej pracy”. Odpowiedź Uczelni potwierdza ograniczoną dostępność do biblioteki, ponieważ korzystanie z jej zasobów wymaga od studentów (oraz nauczycieli) umówienia się na jej otwarcie

z pracownikiem dziekanatu. Udzielona odpowiedź nie wskazuje sposobu usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

W przesłanej przez Uczelnię odpowiedzi **nie wskazano podjęcia wystarczających działań naprawczych** w zakresie usunięcia wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kryterium 5 oraz nie przedstawiono dokumentów, które miałyby je udowodnić. Nie pozwala to na podwyższenie oceny stopnia spełnienia kryterium 5.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia wyjaśnia, że na kierunku ekonomia prowadzone są tylko studia w trybie niestacjonarnym. Zajęcia z WF realizowane są w formie pogadanek o znaczeniu kultury fizycznej dla zdrowia i higieny pracy.
2. Uczelnia wskazuje, że dysponuje dostępem do oprogramowania komputerowego (na zasadach licencji uzyskanej od producenta) do realizacji zajęć z zakresu rachunkowości (systemy finansowo-księgowe) oraz z zakresu informatyki w zarządzaniu (systemy typu ERP), a mianowicie Asseco WAPRO: WAPRO Mag, WAPRO Fakir, WAPRO Kaper, WAPRO Best, WAPRO Gang, WAPRO Analizy od 2011 roku. We wrześniu 2018 r. Uczelnia zakupiła jego nową wersję – faktura w załączniku 8. Uczelnia wyjaśnia, że aktualizacje są prowadzone na bieżąco. Uczelnia korzysta także z Microsoft Dynamics – systemu ERP, z którego korzysta ponad 100 000 firm handlowych, usługowych i produkcyjnych na całym świecie (jedno z największych wdrożeń w Europie jest w Poczcie Polskiej SA). Dostęp do edukacyjnej wersji systemu Uczelnia posiada od 2016 roku, w ramach umowy Microsoft Dynamics Academic Alliance (DAA). Aktualnie w ramach Microsoft Business Applications Academic Community (BAAC), gdyż program zmienił nazwę. Uczelnia wskazuje ponad to, że studenci i pracownicy mają dostęp indywidualny (licencja) do: Office 365 A1 dla uczniów lub studentów (1 000 000 Licencji – dostępny dla wszystkich studentów i pracowników), który umożliwia korzystanie z oprogramowania Word, PowerPoint, Excel, OneNote i Outlook, OneNote, Teams, Grupy PLC (Professional Learning Community), chmury i wielu innych usług. Uczelnia wyjaśnia, że na zajęciach oraz indywidualnie przez studentów są wykorzystywane również inne pakiety, które można uzyskać bez opłat (wersje freeware i wersje demo). W tym, między innymi, oprogramowanie ekonometryczne GRETL, SPSS i STATISTICA. Uczelnia również jest w programie AZZURE firmy Microsoft oraz Office 365 i korzystają z tego wszyscy studenci, również kierunku ekonomia.
3. Uczelnia informuje, że właściciel budynku wyraził zgodę na niezbędne prace adaptacyjne, w tym również dotyczące toalet – będą one mogły być wykonane w okresie najbliższych wakacji. Aktualnie Uczelnia wystąpiła z prośbą do potencjalnych wykonawców o przygotowanie kosztorysów.
4. W odniesieniu do punktów 4,5,6 Uczelnia wyjaśnia, że zbiory biblioteczne są sukcesywnie uzupełniane, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Uczelnia wskazuje, że aktualnie prowadzona jest ewaluacja programu studiów, treści programowych oraz literatury i po jej zakończeniu będzie zapewniona pełna zgodność między literaturą wykazaną w sylabusach i dostępną w bibliotece. Uczelnia informuje, że ma zawarte umowy z uczelniami i bibliotekami, w ramach których jest realizowana wymiana międzybiblioteczna – kopie umów w załączniku 12. Uczelnia podkreśla, że studenci kierunku ekonomia mogą wypożyczać książki i korzystać z czytelni również bezpośrednio w ramach zawartych umów z uczelniami i bibliotekami.

5. Uczelnia informuje, że nie ma żadnych ograniczeń w dostępie do biblioteki i czytelni w godzinach jej pracy: wtorek 13:30-15:30; sobota 12:00-14:00; niedziela 12:00-14:00 oraz w innych terminach po wcześniejszym umówieniu telefonicznym. Uczelnia wyjaśnia, że w okresie pandemii biblioteka i czytelnia były dostępne po uprzednim umówieniu telefonicznym.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła fakturę na zakup licencji oprogramowania z grupy WAPRO z 2018 r. nr 2018/09/FV/4T01/299 na kwotę 166,05 zł. (załącznik 8). Uczelnia nie przedłożyła żadnych innych dokumentów potwierdzających dysponowanie innym oprogramowaniem. Uczelnia nie przedstawiła nowych materiałów, informacji, faktów które nie byłyby znane PKA podczas dokonywania oceny kryterium 5. Działania podjęte przez Uczelnię mają deklaratorywny charakter. **Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych pozwalających na zniwelowanie istoty zarzutów sformułowanych w ramach kryterium 5. Nie ma zatem podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 5.**

W odniesieniu do kryterium 9:

1. Europejska Uczelnia w Warszawie nie zapewnia kompleksowego, publicznego dostępu do informacji o procesie uczenia się. Publiczny dostęp do informacji nie przewiduje podstawowych aspektów związanych z procesem kształcenia, m.in. takich jak: zasady praktyk zawodowych, program studiów, wsparcie psychologiczne, kierunkowych efektów uczenia się.
2. Uczelnia nie prowadzi monitorowania w zakresie rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji zamieszczanych na stronie internetowej.
3. Uczelnia nie wskazuje, aby monitorowała czy informacje zamieszczone na stronie internetowej są zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców.

Uczelnia w odpowiedzi do wyżej wymienionych zarzutów poinformowała, że „*umieściła na BiP informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach*”. W przekazanej odpowiedzi brak jest merytorycznego ustosunkowania się do istoty poszczególnych zarzutów. Przegląd strony BiP Uczelni wskazuje, że nie podjęto systemowych działań w zakresie zapewniania publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Dostępny tam program studiów kierunku ekonomia nadal nie spełnia wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), tj. nie zawiera wykazu oferowanych na kierunku zajęć wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści, łącznej liczby godzin zajęć; sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. Zakres udzielonej odpowiedzi oraz analiza wskazanych przez Uczelnię działań nie potwierdza usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

W przesłanej przez Uczelnię odpowiedzi **nie wskazano podjęcia wystarczających działań naprawczych** w zakresie usunięcia wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w ramach kryterium 9 oraz nie przedstawiono dokumentów, które miałyby je udowodnić. Nie pozwala to na podwyższenie oceny stopnia spełnienia kryterium 9.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wyjaśnia, że zawartość informacji o procesie uczenia się jest w trakcie ewaluacji i uzupełnienia. Uczelnia wskazuje, że dostęp do informacji dotyczącej podstawowych aspektów związanych z procesem kształcenia, m.in. informacji takich jak: zasady praktyk zawodowych, program studiów, wsparcie psychologiczne, kierunkowe efekty uczenia się jest aktualnie zapewniony w Wirtualnym Dziekanacie. Uczelnia informuje, że znaczna część problemów z dostępem do ww. informacji związana jest niedoskonałością wykorzystywanych do tego rozwiązań informatycznych. Władze Uczelni podjęły decyzję o zakupie dedykowanego oprogramowania dla BiP i po jego wdrożeniu zdiagnozowane przez ZO PKA problemy zostaną usunięte – powinno to nastąpić do końca tego roku kalendarzowego.

Stanowisko Prezydium PKA

Działania naprawcze podjęte przez Uczelnię mają deklaratorywny charakter i nie pozwalają na zniwelowanie istoty zarzutów sformułowanych w ramach kryterium 9. **Nie ma zatem podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 9.**

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Uczelnia nie przedstawiła zasad modyfikacji i doskonalenia programu studiów programu studiów gwarantujących uwzględnienie innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzi i technik kształcenia na odległość.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że stosuje innowacje dydaktyczne i osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej oraz współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość. Jako potwierdzenie tego faktu wskazuje zdalne prowadzenie zajęć na kierunku ekonomia, zajęcia szkoleniowe dla studentów (technologia pracy zdalnej) oraz szkolenia dla kadry dydaktycznej. Ponadto kadra i studenci mają zapewnione ustawiczne wsparcie przez uczelniany HephDesk. Uczelnia w odpowiedzi nie odniosła się natomiast do istoty zarzutu. Nie wskazała przykładów działań modyfikacji i doskonalenia programu studiów gwarantujących uwzględnienie innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej. Potwierdzeniem braku odpowiednich zasad w tym zakresie są utrzymane zarzuty w obszarze wykorzystania w procesie kształcenia metod dydaktycznych zapewniających stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku ekonomia (kryterium 3) oraz braku dostępności specjalistycznego oprogramowania umożliwiającego studentom nabycie niezbędnych umiejętności praktycznych wykorzystywanych na współczesnym zawodowym rynku pracy (kryterium 5). Niewłaściwe jest również przyjęcie przez Uczelnię założenia, że zapoznanie i nabywanie przez studenta umiejętności posługiwania się najnowszym oprogramowaniem (z wyjątkiem *ekonometrii*) przewidziane zostało w ramach realizacji praktyk zawodowych (taka informacja przekazana została w odpowiedzi na raport). Realizacja praktyk zawodowych może pogłębiać wiedzę i umiejętności studenta w tym zakresie, natomiast obowiązkiem Uczelni jest przygotowanie studenta do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych, w tym stosowanie metod i narzędzi właściwych dla zawodowego rynku pracy. Dodatkowo wskazać należy, że w trakcie prowadzonej oceny programowej kierunku ekonomia zdiagnozowano, że większość studentów zalicza praktyki na podstawie pracy zawodowej, przy czym nie byli oni zobligowani do udokumentowania czy i w jakim stopniu osiągnęli zakładane

dla praktyk efekty uczenia się. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości

2. Przeprowadzona przez zespół oceniający analiza procesu kształcenia na kierunku ekonomia wykazała, że w wielu obszarach zapisy systemu zapewniania jakości kształcenia mają charakter wyłącznie deklaracyjny. Uczelnia nie przedstawiła dokumentacji prezentującej wyniki prowadzonych analiz oraz sposobu ich implementacji w procesie ewaluacji jakości kształcenia na kierunku ekonomia.

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia poinformowała, że *„Dane są analizowane przez władze uczelni natychmiast po ich otrzymaniu a wnioski z tych analiz implementowane do nowych edycji Uczelnianej Księgi Jakości Kształcenia oraz nowych udoskonalonych programów studiów”*. W odpowiedzi nie przedstawiono przykładów prezentujących wyniki prowadzonych analiz oraz sposobu ich implementacji w procesie ewaluacji jakości kształcenia na kierunku ekonomia. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

3. Na podstawie udostępnionych przez Uczelnię materiałów oraz informacji zebranych w trakcie wizytacji nie można potwierdzić, że w ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci).

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia poinformowała, że zespół oceniający spotkał się z interesariuszami zewnętrznymi, którzy biorą udział w ocenie i doskonaleniu programu studiów. Odpowiedź Uczelni nie wyczerpuje istoty zarzutu dotyczącego braku udziału w ocenie programu studiów interesariuszy wewnętrznych, tj. kadry prowadzącej kształcenie oraz studentów. Uczelnia w odpowiedzi na zarzut nie odniosła się to tej kwestii. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

4. Stwierdzono, że w wielu przypadkach nie były stosowane wzory dokumentów opracowanych w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym m.in. wzory kart zajęć, czy też wzory dokumentacji rozliczania praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia poinformowała, że nowe wzory dokumentów są wprowadzane sukcesywnie dla nowych naborów. Studenci, którzy wznawiają studia posługują się dokumentami przygotowanymi na podstawie starych wzorów, co dotyczy przede wszystkim praktyk. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia. Uczelnia w okresie prowadzenia oceny programowej stosowała wzory dokumentów (m.in. karty zajęć, dokumentacja rozliczania praktyk zawodowych) nie spełniające istniejących w tym zakresie wymogów. Wykorzystywane wzory dokumentów nie wypełniały również zaleceń wynikających z oceny programowej PKA przeprowadzonej w 2016 roku dotyczących m.in. konieczności określenia metod kształcenia stosowanych w ramach poszczególnych zajęć, bądź też uzupełnienia dokumentacji dotyczącej praktyk studenckich o szczegółowe postępowanie w przypadku zwolnień lub zaliczeń praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Stosowane w trakcie obecnej oceny programowej wzory dokumentacji nie realizowały powyższych zaleceń. Świadczy to o braku skuteczności uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia. Uczelnia w odpowiedzi na zarzut nie wskazała działań naprawczych podjętych w celu poprawy skuteczności funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

5. Brak w trakcie wizytacji dostępu do wyników ankietyzacji studentów wskazuje na brak skutecznej realizacji procedury ankietyzacji (Pu-6).

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia poinformowała, że ankietyzacja studentów jest przeprowadzana po zakończeniu roku akademickiego, w terminie do 1-2 miesięcy. Ankietyzacja została przeprowadzona we wrześniu i w czasie prowadzonej oceny programowej wyniki nie były jeszcze opracowane. W przesłanej odpowiedzi Uczelnia nie przedstawiła wyników ankietyzacji (obecnej, ani też poprzednich edycji badania), co powoduje, że zespół oceniający nie ma możliwości potwierdzenia stosowania tego narzędzia badania opinii studentów, jak również zapoznania się ze sposobami implementacji uzyskanych wyników w procesie poprawy jakości kształcenia na kierunku ekonomia. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza usunięcia przez Uczelnię wskazanych nieprawidłowości.

6. Brak w trakcie wizytacji dostępu do dokumentacji procesu i wyników sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów dużej części z wybranych zajęć wskazuje na brak skutecznej realizacji procedury archiwizowania dokumentacji weryfikującej efekty uczenia się zdobyte przez studentów (Pu-9).

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że od czasu pandemii znaczna część dokumentacji dotyczącej prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminów jest w postaci cyfrowej. Dokumentacja ta nie była dostępna w trakcie prowadzonej oceny programowej ze względu na niedostępność kadry, która ją zarchiwizowała w swojej przestrzeni na platformie MS Teams. Uczelnia zadeklarowała jednocześnie modyfikację procedury archiwizowania dokumentacji weryfikującej efekty uczenia się zdobyte przez studentów (Pu-9). Udzielona odpowiedź nie wyczerpuje istoty zarzutu dotyczącego braku skutecznej realizacji procedury archiwizowania dokumentacji weryfikującej efekty uczenia się osiągnięte przez studentów. Uczelnia w ramach przyjętego systemu zapewnienia jakości kształcenia posiada bowiem odpowiednio opracowaną procedurę w tym zakresie przewidującą archiwizowanie dokumentacji efektów uczenia się przez dziekanat w terminie dwóch tygodni po zakończeniu zajęć. Procedura ta nie jest jednak stosowana w odniesieniu do procesu kształcenia na kierunku ekonomia. Uczelnia w przesłanej odpowiedzi nie przedstawiła niedostępnej w czasie oceny programowej dokumentacji efektów uczenia się, jak również nie wskazała działań mających na celu poprawę skuteczności tego obszaru działania systemu zapewnienia jakości kształcenia. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

7. Stwierdzony przez zespół oceniający brak odpowiedniej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, zarówno na poszczególnych etapach kształcenia, jak i na zakończenie studiów, wskazuje na brak skuteczności procedury oceny i monitorowania efektów uczenia się (Pu-8).

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się, zarówno na poszczególnych etapach kształcenia, jak i na zakończenie studiów, jest prowadzona zgodnie z opisem zamieszczonym w załącznikach 1.2 (tj. program studiów) i 2.2 (karty przedmiotów). Uczelnia nie odniosła się do stwierdzonych sytuacji braku odpowiedniej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w odniesieniu do ocenianych zajęć, jak również braku skuteczności procedury systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie oceny i monitorowania efektów uczenia się. Nie przedstawiono żadnych dokumentów potwierdzających podjęte działania naprawcze w tym obszarze. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanej nieprawidłowości.

8. Na podstawie udostępnionych przez Uczelnię materiałów oraz informacji zebranych w trakcie wizytacji nie można potwierdzić, że przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca co najmniej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe,

metody kształcenia, w tym metody kształcenia z wykorzystaniem metod o technik kształcenia na odległość, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, w tym stosowane w kształceniu w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, praktyki zawodowe, w tym realizowane z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym wyniki i stopień osiągnięcia efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów.

9. Na podstawie udostępnionych przez Uczelnię materiałów oraz informacji zebranych w trakcie wizytacji nie można potwierdzić, że ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

W odniesieniu do zarzutu 8 i 9 Uczelnia w odpowiedzi poinformowała, że przeprowadza ocenę programu studiów w sposób adekwatny do skali kształcenia na kierunku, wielkości Uczelni, potrzeb i możliwości. Znaczna część tych działań ma również charakter nieformalny, a dokumentowane są nie same działania, a ich efekt – zmiany w programie studiów, które są wprowadzane co roku. Uczelnia w odpowiedzi na zarzut nie przedstawiła żadnej dodatkowej dokumentacji, jak również nie wskazała podjętych w tym obszarze działań naprawczych. Stwierdzone przez zespół oceniający uchybienia w sposobie i warunkach realizacji procesu kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się wskazują na niską skuteczność obecnego systemu oceny warunków realizacji programu studiów. Zakres udzielonej odpowiedzi nie potwierdza podjęcia przez Uczelnię realnych działań w zakresie usunięcia wskazanych nieprawidłowości.

10. Na brak skuteczności realizacji części założeń systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz deklaracyjny charakter wielu zapisanych procedur wskazują zastrzeżenia sformułowane szczegółowo w odniesieniu do kryteriów: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9.

W odpowiedzi Uczelnia w sposób ogólny poinformowała, że wszystkie uwagi przekazane przez zespół oceniający zostaną wykorzystane w procesie udoskonalenia WSZJK i udostępniania informacji o jego funkcjonowaniu. Nie wskazano zakresu działań podjętych w celu podniesienia skuteczności realizacji założeń systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Przeprowadzona analiza informacji zawartych w odpowiedzi Uczelni, jak również dodatkowej dokumentacji procesu nauczania przekazanej wraz z odpowiedzią na raport, **nie daje podstaw** do podniesienia oceny stopnia spełnienia kryterium 10 wskazując na istniejące trwałe nieprawidłowości w zakresie polityki jakości w obszarze monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia wyjaśnia, że ewaluacja i jej wyniki, modyfikacja i doskonalenie programu studiów programu studiów są dokonywane w sposób ustawiczny. Aktualne działania i ich efekty są przedstawione w załączniku 6. Informacje nt. dalszych działań zawiera załącznik 4 – uchwała nr 5 i 6.

2. Uczelnia wyjaśnia, że procedury zawarte w systemie zapewniania jakości kształcenia są realizowane zgodnie z ustalonymi harmonogramami i bieżącymi potrzebami.
3. Uczelnia informuje, że w ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) – załącznik 4 – uchwała nr 5 i 6.
4. Uczelnia wyjaśnia, że na bieżąco sprawdza, czy stosowane są wzory dokumentów zgodne z systemem zapewnienia jakości kształcenia.
5. Uczelnia przedstawia wyniki ankietyzacji studentów w załączniku 7.
6. Uczelnia wskazuje, że brak w trakcie wizytacji dostępu do dokumentacji procesu i wyników sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów dużej części z wybranych zajęć był spowodowany absencją nauczycieli akademickich w październiku 2023 – informacja jest w załączniku 9. Uczelnia informuje, że podjęta działania w kierunku cyfryzacji zasobów informacyjnych i dokumentów poprzez zakup systemu elektronicznego przetwarzania dokumentów, co po odpowiednim zmodyfikowaniu (Pu-9) wyeliminuje ten problem w przyszłości.
7. Uczelnia wskazuje, że w odniesieniu do pkt. 7-10 podjęta działania naprawcze, które powinny wyeliminować wszystkie wskazane nieprawidłowości do końca tego roku akademickiego.

Stanowisko Prezydium PKA

W załączniku 6 Uczelnia przedstawiła sprawozdanie z ewaluacji kierunku ekonomia z dnia 20.04.2023 dokonane przez Radę Biznesu. W efekcie ewaluacji sformułowano pięć rekomendacji – zmianę przyporządkowania kierunku do dyscyplin (dokonano zmiany); zmianę kierunkowych efektów uczenia się (na etapie propozycji, brak szczegółów we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy); złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy do PKA; kontynuowanie działań naprawczych; powołanie zespołu który określi perspektywę rozwoju kierunku (do 10 maja; brak szczegółów we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). **Działania naprawcze podjęte przez Uczelnię mają deklaratorywny charakter i nie pozwalają na zniwelowanie istoty zarzutów sformułowanych w ramach kryterium 10. Nie ma zatem podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 10.**

Ponadto kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku;
 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia
- zostały spełnione częściowo ze względu na następujące nieprawidłowości:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Brak w koncepcji kształcenia specyficznych kompetencji zawodowych absolwentów uwzględniających postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku studiów, zgodnych z zakresem dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek oraz z zaplanowanym procesem nauczania na kierunku.
2. Brak wdrożonych skutecznych działań pro Jakościowych w celu zapobiegania powstaniu w przyszłości diagnozowanych błędów i nieprawidłowości w obszarze kryterium 1.

W odniesieniu do kryterium 7:

1. Brak okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, tak by można było monitorować i rozpoznawać nowe możliwości i potrzeby w tym zakresie.
2. Brak wdrożonych skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu w przyszłości zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w obszarze kryterium 7.

W odniesieniu do kryterium 8:

1. Brak okresowych przeglądów wsparcia studentów, w tym skuteczności systemu motywowania studentów, poziomu ich zadowolenia ze studiów oraz efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu na odległość.
2. Brak wdrożonych skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu w przyszłości zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w obszarze kryterium 8.

Kryterium 6 zostało spełnione.

Biorąc pod uwagę brak podstaw do podwyższenia oceny stopnia spełnienia kryteriów: 2, 3, 4, 5, 9 i 10 oraz fakt, że Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych niwelujących istotę zarzutów Prezydium PKA stwierdza, iż nie zaistniały przesłanki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Europejskiej Uczelni w Warszawie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski